

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-30/23-L

Název	Základní škola a Mateřská škola Dolní Řasnice, příspěvková organizace
Sídlo	Dolní Řasnice 270, 464 01 Frýdlant
E-mail	mail@rasnicka.cz
IČO	72755369
Identifikátor	650034180
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Vladimír Blažek
Zřizovatel	Obec Dolní Řasnice
Místo inspekční činnosti	Dolní Řasnice 270, 464 01 Frýdlant
Inspekční činnost na místě	17. - 19. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Dolní Řasnice, příspěvková organizace (dále „škola“) je malotřídní školou zřízenou pro žáky prvního až pátého postupného ročníku. Vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“) s nejvyšším povoleným počtem 75 žáků, mateřské školy (dále „MŠ“) s nejvyšším povoleným počtem 56 dětí, školní družiny s nejvyšším povoleným počtem 75 žáků a školní jídelny s nejvyšším povoleným počtem 125 strávníků. Jednotlivé

ročníky jsou spojovány do tříd dle potřeby. Škola vzdělává i žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Žáci ani děti s odlišným mateřským jazykem se na škole v době inspekční činnosti nevzdělávali.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce rozvoje školy vychází z analýzy podmínek vzdělávání, důraz je kladen na individuální rozvoj každého žáka. Ředitel školy splňuje zákonem stanovené předpoklady pro výkon řídicí funkce. Část řídicích kompetencí delegoval na své kolegyně. Řízením MŠ byla pověřena vedoucí učitelka, za zájmové vzdělávání ve školní družině zodpovídá vedoucí vychovatelka. Zvolený styl řízení včetně kontrolní činnosti je v ZŠ a v MŠ vzhledem k velikosti školy funkční. Rezervy jsou v kontrolní činnosti a v poskytování zpětné vazby vychovatelům ve školní družině. Funkční vzájemná komunikace je podporována každodenními kontakty všech pracovníků.

Vícezdrojové financování školy umožňuje zajištění výchovně vzdělávacího procesu, provozu i postupné a cílené zkvalitňování materiálních podmínek v předškolním i základním vzdělávání. Zřejmý je zájem zřizovatele o zlepšování podmínek výchovy a vzdělávání dětí a žáků, což dokládá jeho finanční podpora směřující nejen k zajištění provozu, ale také k přispívání na různé aktivity školy. Škola je rovněž zapojena do dotačních projektů spolufinancovaných EU.

Pedagogové ke vzdělávání žáků využívají tři kmenové třídy, ve kterých je realizováno zároveň i zájmové vzdělávání, kromě kmenových tříd je hojně využívána také žákovská knihovna. K výuce tělesné výchovy slouží vlastní tělocvična a obecní hřiště. Děti i žáci mají k dispozici ergonomicky vhodný nábytek. Pro předškolní vzdělávání je dostatek hraček, didaktických i interaktivních pomůcek. Třídy MŠ jsou rozčleněny na pracovní část a části s herními koutky, které dětem umožňují pohybové aktivity i možnost relaxace. Jsou rovněž využívány pro odpočinek dětí po obědě, kdy jsou dětem rozkládána lůžka. Dostatečné venkovní vyžití mají děti na prostorné zahradě s udržovanými herními prvky a pískovištěm.

Děti i žáci jsou pedagogy intuitivně vedeni k bezpečnému chování. Škola vyhledává a analyzuje bezpečnostní rizika, v některých případech však nejsou důsledně přijímána opatření k jejich eliminaci či odstraňování. Případné úrazy dětí i žáků jsou evidovány a záznamy o úrazech zpracovávány. Budovy školy jsou zabezpečeny elektronickým systémem. Děti i žáci jsou směřováni ke zdravému životnímu stylu především dostatkem sportovních, pohybových a volnočasových aktivit. Správné stravovací návyky u dětí i žáků jsou podporovány pestrou stravou a dodržováním pitného režimu.

Pedagogický sbor je složen především ze zkušených pedagogických pracovníků s požadovanou odbornou kvalifikací. Ti, kteří požadovanou odbornou kvalifikaci nesplňují, studují. Plány dalšího vzdělávání jsou tvořeny dle potřeb školy, avšak s respektem k individuálním zájmům jednotlivců v rámci jejich osobnostního rozvoje. Vhodné by bylo další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřit k výkonu specializovaných činností (např. výchovný poradce, školní metodik prevence, koordinátor ŠVP, koordinátor EVVO), které ve škole schází.

Plynulost vzdělávací činnosti v MŠ se od posledního inspekčního hodnocení zlepšila. Přispělo k tomu organizování dopoledních svačin v kmenové třídě. Dle náročnosti vzdělávacího tématu je uplatňován souběh učitelek. Informační systém vůči zákonným zástupcům je efektivní. Učitelky upřednostňují osobní kontakty. Na nástěnkách jsou informace o vzdělávacím procesu, o aktuálních činnostech dětí, vystavovány jsou práce dětí.

Ředitel zabezpečuje oblast výchovného poradenství i primární prevence. Organizace výchovného poradenství odpovídá velikosti školy. V preventivní strategii je kladen důraz zejména na oblast primární prevence. Žáci jsou cíleně vedeni k dodržování morálních a společenských pravidel, k prevenci školního neúspěchu a vzdělávání v bezpečném prostředí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Hospitovaná výuka v ZŠ byla promyšlená a připravená. Hodiny měly jasně stanovený vzdělávací cíl, který se dařilo zpravidla naplnit. Sledovaný vyučovací proces byl založen na úvodní motivaci s účelným využitím různých organizačních metod výuky. Převážně byla zastoupena frontální metoda a samostatná práce žáků, ale byla podporována vzájemná spolupráce i diskuse mezi žáky, práce ve dvojicích nebo skupinová práce. Vzhledem ke vzdělávacím cílům byly efektivně využívány pomůcky a v menší míře i didaktická technika, které účelně přispívaly k rozvoji logického myšlení, aktivnímu učení a schopnosti samostatně pracovat. Velmi dobré znalosti projeví žáci v matematice. Ve vyučovacích hodinách učitelky poskytovaly žákům dostatečnou časovou rezervu, hodnotily je a podporovaly vírou, že zadaný úkol zvládnou. Zpětná vazba od žáků byla vyžadována minimálně a vzájemné hodnocení žáků se nevyskytlo vůbec.

Školní družina má dvě oddělení. Zájmové vzdělávání směřuje žáky k aktivnímu a účelnému využívání volného času. Školní družina se zapojuje do akcí školy. Nabízí žákům tvořivé činnosti i pohybové aktivity, které jsou realizovány především v přírodě, často se zaměřením na environmentální výchovu. Čtenářská gramotnost je podporována poslechem čteného textu, ke kterému se žáci následně vyjadřují. Při sledování zájmového vzdělávání výrazně převažovaly řízené činnosti. Žáci tak neměli možnost zrelaxovat se po dopoledním vyučování aktivitou dle svého výběru.

Sledovaný průběh předškolního vzdělávacího procesu vycházel z dovednostních a postojevých cílů definovaných ve školním vzdělávacím programu a z tematických bloků třídního vzdělávacího programu. Učitelky přípravu promýšlejí v souladu s podporou rozvoje vědomostí dětí, upřednostňují tvořivost a motivaci dětí k učení. Z organizačních forem učitelky využily u malých dětí frontální způsob s adekvátní motivací. Děti měly dostatek prostoru pro hry, řízená činnost probíhala více individuálně s respektováním potřeb dětí. Zpestřením dramatizace známé pohádky byly motivační rekvizity, pohybové ztvárnění a reprodukce textu včetně využití jazykových prostředků, které děti nadšeně přijaly. Děti se aktivně podílely na průběhu pohádky, sdělovaly i svoje nápady. Učitelky vedou děti k samostatnosti, k hygienickým návykům, pravidlům komunikace a vzájemným vztahům. Ve třídě je patrná vzájemná důvěra. Starší děti byly motivovány ke kooperativním činnostem. Pracovaly se zájmem na interaktivní tabuli, dobře se orientovaly na ploše, pracovaly s chybou, sdělovaly svoje poznatky. Průběh tématu zaměřeného na lesní zvířata byl zpestřen netradičními pomůckami (kůže zvířat, parohy...), které děti velmi zaujaly, mohly s pomůckami manipulovat. V činnostech bylo obsaženo rozvíjení čtenářské i matematické pregramotnosti, výrazně přírodovědná gramotnost.

Starší děti ještě nezvládají pravidla vzájemné komunikace, hlasové hygieny a naslouchání. Z toho plyne i potřeba zabývat se organizací vzdělávání, využít možnost dělení dětí na skupiny a souběh učitelek. Pohybové dovednosti jsou rozvíjeny pravidelnými pohybovými aktivitami, zařazováním zdravotních průpravných cviků k procvičení svalových skupin a ke správnému držení těla. Po obědě po krátkém odpočinku jsou starším dětem nabízeny klidové

aktivitu z různých vzdělávacích oblastí a zejména úkoly v přípravě na školu. Průběžné hodnocení dětí motivovalo k dalším činnostem, poskytovalo jim zpětnou vazbu o tom, jak úkoly zvládaly. V menší míře však byly zaznamenány prvky formativního hodnocení především v sebehodnocení a vrstevnickém hodnocení dětí.

Hodnocení výsledků vzdělávání

V navštívených hodinách žáci prokazovali dobré znalosti. Přiměřeně ke svému věku dokázali nacházet spojitost v probíraném učivu. Všichni pedagogové přistupovali k žákům s respektem a vytvářeli jim rovné příležitosti k jejich zapojení do kolektivu a vzdělávacího procesu. Škola monitoruje úspěšnost svých žáků v průběhu celého vzdělávacího cyklu. Výsledky vzdělávání analyzuje a vyhodnocuje. V případě potřeby mohou žáci využít nabídku konzultací. Součástí pedagogické intervence je doučování. ZŠ podporuje rozvoj funkčních gramotností aktivitami realizovanými ve vyučovacích hodinách i během zájmové činnosti žáků. V minulém školním roce měla většina žáků významné zlepšení. Přejít na druhý stupeň základní školy žákům nečiní problém. Zpětnou vazbu o následné úspěšnosti na druhém stupni zprostředkovávají škole nejen sami žáci, kteří ji navštěvují i po ukončení docházky do této školy, ale také sdělení zákonných zástupců.

Během zájmového vzdělávání se žáci při sledovaných aktivitách chovali slušně a kamarádsky, otevřeně mezi sebou diskutovali. Při rozhovoru s vychovatelkou dokázali srozumitelně vyjádřit své nápady i požadavky na další činnosti. Nenásilnou formou byly rozvíjeny schopnosti a prohlubovány dovednosti žáků získané v základním vzdělávání.

Učitelky mateřské školy provádějí podrobnou pedagogickou diagnostiku, k pozorování a hodnocení vývoje dětí zakládají jejich portfolia. Diagnostika je podrobná, neobsahuje však závěr o pokroku či stagnaci dítěte a záměr dalších postupů. Učitelky také hodnotí i tematické bloky a stanovené cíle s přínosem pro rozvoj dětí.

Úroveň znalostí dětí odpovídá požadavkům a výstupům vymezených ve školním vzdělávacím programu. Malé děti projevily velkou míru samostatnosti. Starší děti projevily dobré znalosti v kognitivní oblasti, dokázaly souvisle sdělovat svoje poznatky a zkušenosti, u některých však přetrvává nesprávná výslovnost. Těmto dětem se věnuje učitelka-logopedická asistentka.

Velmi dobrá je spolupráce se zákonnými zástupci. O vzdělávání dětí jsou průběžně informováni, mají možnost podílet se na rozvoji předškolních dovedností, zapojit se do vzdělávacích projektů a akcí školy. Spolupráce školy se zákonnými zástupci, poradenskými zařízeními a zřizovatelem přispívá ke zvyšování kvality vzdělávacího procesu.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšilo se vybavení školy interaktivními tabulemi.
- Zlepšila se organizace dopoledních svačín v mateřské škole.
- Bala stanovena funkce vedoucí učitelky v mateřské škole.
- Proběhla rekonstrukce umývárny v mateřské škole.

Silné stránky

- Spolupráce mateřské školy se zákonnými zástupci je efektivní, zákonní zástupci se spolupodílejí na realizaci vzdělávacího procesu.
- Vzdělávání dětí je promyšlené, učitelky motivují děti k učení, systematicky vedou děti ke schopnosti vést jednoduché úvahy a sdělit své názory.
- Nabízené aktivity posilují sebepojetí a sebevědomí dětí a celkový osobnostní rozvoj dětí.
- Žáci během hospitací prokazovali nadstandartní znalosti v matematice.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V menší míře jsou zaznamenávány úkoly plynoucí z pedagogické diagnostiky.
- Ve vzdělávacím procesu ZŠ i MŠ jsou méně uplatňovány prvky formativního hodnocení.
- Rezervy jsou v kontrolní činnosti a v poskytování zpětné vazby vychovatelům ve školní družině.
- Řízené činnosti ve školní družině výrazně převažovaly, spontánní činnosti byly výrazně potlačeny.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- V mateřské škole důsledně zaznamenávat úkoly plynoucí z pedagogické diagnostiky.
- Ve vzdělávání dětí i žáků uplatňovat prvky formativního hodnocení.
- Zvýšit hospitační činnost ve školní družině.
- V oblasti zájmového vzdělávání nechat více prostoru žákům pro volný výběr činností.
- Důsledně přijímat opatření k eliminaci či odstraňování bezpečnostních rizik.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 14 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina schválená Zastupitelstvem obce Dolní Řasnice na jednání dne
2. 13. 3. 2006 a 10. 4. 2006 a účinná od 1. 5. 2006
3. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele Základní škola a Mateřská škola Dolní
4. Řasnice, příspěvková organizace čj.: 299/21-451 z 23.8.2021, s účinností od 1.9. 2021
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Žijeme s přírodou“, platný od 1. 9. 2015

6. Školní vzdělávací program školní družiny, s účinností od 1. 9. 2021
7. Vnitřní řád školní družiny, s účinností od 1. 9. 2022
8. Stanovení obsahu a časového plánu v pravidelné činnosti ve školní družině na školní rok 2022/2023
9. Minimální preventivní program na školní rok 2022/2023
10. Plán výchovného poradce na školní rok 2022/2023
11. Výroční zpráva za školní rok 2021/2022
12. Třídní knihy na školní rok 2022/2023
13. Spisy žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (vzorek)
14. Třídní vzdělávací program mateřské školy pro školní rok 2022/2023
15. Přehled docházky dětí – září 2022 až leden 2023
16. Třídní kniha vedena MŠ ve školním roce 2022/2023
17. Roční plán práce MŠ 2022/2023
18. Hodnocení dětí, portfolia
19. Evidenční listy docházejících dětí (vzorek)
20. Školní matrika
21. Záznamy z třídních schůzek MŠ a ZŠ (první pololetí školního roku 2022/2023)
22. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní rok 2022/2023
23. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
24. Souhrnná dokumentace k hodnocení finančních podmínek
25. Souhrnná dokumentace k hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků (aktuální stav)
26. Souhrnná dokumentace ke školnímu stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel/ředitelka školy / školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele/ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

PaedDr. Dana Rozkovcová, školní
inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Miloslava Paclíková, školní
inspektorka

Ing. Andrea Trejtnarová, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.